

Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurencije

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE
KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST
Podgorica

Primljeno: 26.08.2026			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednos:
0102	4510	13	

Broj: 01-082/26-396/5

Podgorica, 20.08.2026. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 19 stav 1 tačka 5 i 26 stav 1 tačka 10 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG”, br. 46/26), postupajući po Zahtjevu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost br. 0302-4510/1 od 07.07.2026. godine, donosi

MIŠLJENJE

Agencija za zaštitu konkurencije **nema primjedbi** na predloženi tekst *Nacrta Testa tri kriterijuma na Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi*.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**”) je dana, 10.07.2026. godine, primila od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: „**EKIP**”) Zahtjev br. 0302-4510/1 od 07.07.2026. godine, evidentiran kod Agencije pod br. 04-082/26-396/1 za izjašnjenje i mišljenje na:

- 1) Nacrt Testa tri kriterijuma na Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi i
- 2) Nacrt Analize Veleprodajnog tržišta garantovanih kapaciteta,

a za potrebe nadležnosti i rada EKIPA-a, u skladu sa odredbama poglavlja IX *Analiza tržišta i značajna tržišna snaga*, Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list Crne Gore” broj 100/24)(u daljem tekstu: „**ZEK**”), kao i Sporazumom o saradnji na području obezbjeđenja konkurencije i preduprjeđenja štetnih efekata, nedostataka konkurencije na tržištu elektronskih komunikacija, koji je potpisan 28.04.2009. godine između Uprave za zaštitu konkurencije i Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

EKIP sprovodi postupak utvrđivanja i preispitivanja relevantnih tržišta na tržištu elektronskih komunikacija, saglasno članu 111 stav 1 ZEK-a u saradnji sa nezavisnim organom nadležnim za zaštitu konkurencije. EKIP naročito vodi računa o primjeni Preporuke Evropske komisije o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru

elektronskih komunikacija podložnim prethodnoj (ex ante) regulaciji (EU 2020/2245)¹ (u dajem tekstu: „**Preporuka**“).

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost na sjednici održanoj dana, 27.02.2025. godine usvojio je Nacrt odluke o relevantnim tržištima, a koji je dostavljen Agenciji na izjašnjenje. S tim u vezi Savjet Agencije za zaštitu konkurencije je donio Mišljenje br. 01-430/25-146/3 od 31.03.2025. godine, da nema primjedbi na tekst Nacrta Odluke o relevantnim tržištima, i to: *Veleprodajno tržište lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji* i *Veleprodajno tržište garantovanih kapaciteta*, za sprovođenje postupka analiza na relevantnim tržištima koja su podložna prethodnoj regulaciji, i *Veleprodajno tržište pristupa fizičkoj infrastrukturi* i *Veleprodajno tržište centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište*, za sprovođenje postupka analiza na relevantnim tržištima na kojima je prethodno potrebno provjeriti ispunjenost uslova iz Testa tri kriterijuma.

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, po pribavljenom Mišljenju Agencije, na sjednici od 25.04.2025. godine usvojio je konačan tekst Odluke o relevantnim tržištima.

U odnosu na navedeno, EKIP je predmetnom Odlukom broj, 0302-2334/3 od 28.04.2025. godine utvrdio relevantna tržišta iz Preporuke Evropske komisije i to: *Veleprodajno tržište lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji* i *Veleprodajno tržište garantovanih kapaciteta*. Međutim, kako EKIP može preispitati i druga tržišta proizvoda i usluga koja nijesu navedena u Preporuci Evropske komisije, ukoliko u skladu sa okolnostima na tržištu elektronskih komunikacija u Crnoj Gori, ocijeni da se na istim može dokazati da istovremeno ispunjavaju uslove iz Testa tri kriterijuma, EKIP je kandidovao i tržišta: *Veleprodajno tržište pristupa fizičkoj infrastrukturi* i *Veleprodajno tržište centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište*.

Tržišta obuhvaćena važećom Preporukom Evropske komisije o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektronskih komunikacija (EU 2020/2245) su relevantna tržišta, koja su podložna prethodnoj (ex ante) regulaciji. Važeća Preporuka sadrži listu od 2 (dva) tržišta koja su i obuhvaćena predmetnom Odlukom o relevantnim tržištima broj 0302-2334/3 od 28.04.2025. godine. Međutim, nacionalna regulatorna tijela imaju ovlaštenja sama da utvrde, imajući u vidu specifičnosti nacionalnih tržišta, da su pojedina tržišta van liste iz navedene Preporuke, podložna *ex ante* regulaciji, ali uz uslov da se dokaže da su na tim tržištima istovremeno zadovoljeni uslovi Testa tri kriterijuma, shodno odredbama člana 111 ZEK-a.

Članom 112 ZEK-a je predviđeno da u postupku definisanja relevantnih tržišta EKIP utvrđuje opseg relevantnih usluga i proizvoda u sektoru elektronskih komunikacija i naročito relevantna geografska tržišta uzimajući u obzir, pored ostalog, okolnosti i stepen infrastrukturne konkurencije na tom području, vodeći računa o primjeni Preporuka Evropske komisije o relevantnim tržištima i Smjernica Evropske komisije o analizi tržišta i ocjeni značajne tržišne snage.

¹ Važeća Preporuka donijeta je u skladu sa Direktivom Evropskog Parlamenta (EU) 2018/1972 i Vijeća o Evropskom zakonu elektronskih komunikacija

Imajući u vidu činjenicu da se analiza tržišta koja su obuhvaćena Odlukom broj 0302-2334/3 od 28.04.2025. godine, i to: *Veleprodajnog tržišta lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji* i analiza *Veleprodajnog tržišta centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji*, baziraju na podacima o širokopojasnom pristupu internetu, **EKIP će biti u mogućnosti da započne postupak analiza za navedena dva relevantna tržišta po prijemu podataka od operatora za potrebe izrade Geografskog pregleda.**

Osnovni cilj postupka analize tržišta je da se utvrdi da li postoji na određenom tržištu efikasna tržišna konkurencija ili na tom tržištu postoji operator ili više operatora koji imaju značajnu ili zajedničku značajnu tržišnu snagu na relevantnom tržištu. Na osnovu rezultata sprovedene analize EKIP će odrediti, zadržati, izmijeniti ili ukinuti regulatorne obaveze u skladu sa članovima 114 do 120 ZEK-a.

ZEK-om je propisano da se prilikom određivanja relevantnih tržišta uzima praksa Evropske unije, što znači da se bez dokazivanja kumulativne ispunjenosti tri kriterijuma (Test tri kriterijuma), može vršiti *ex ante* regulacija samo onih relevantnih tržišta iz Preporuke.

Shodno navedenom, EKIP je sproveo postupak provjere ispunjenosti uslova iz Testa tri kriterijuma na relevantnom *Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi*, jer se ovo tržište ne nalazi na listi tržišta Preporuke Evropske komisije o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektronskih komunikacija podložnim prethodnoj (*ex ante*) regulaciji.

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je na sjednici održanoj dana 02.07.2026. godine usvojio *Nacrt Testa tri kriterijuma na Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi*. EKIP je prilikom kandidovanja ovog tržišta na listu tržišta predmetne Odluke imao u vidu i činjenicu da bi bilo opravdano i proporcionalno utvrditi ovo tržište kao posebno relevantno tržište, čijom regulacijom bi se i u budućem periodu obezbijedila efikasna konkurencija na povezanim tržištima elektronskih komunikacija.

EKIP smatra da je obezbjeđenje *pristupa fizičkoj infrastrukturi* veoma važno regulatorno pitanje, jer stimulisanjem pristupa fizičkoj infrastrukturi drugog operatora postoji mogućnost proširenja i sopstvene elektronske komunikacione mreže čime se takođe promoviše razvoj konkurencije zasnovan na infrastrukturi. Naime, regulisanje usluge *pristupa fizičkoj infrastrukturi* je način promocije održive konkurencije razvoja tržišta i zaštite interesa krajnjih korisnika. Dakle, konkurencija podstiče razvoj inovacija i podstiče operatore da ulažu u razvoj mreža vrlo visokog kapaciteta, što u krajnjoj liniji koristi krajnjim korisnicima.

Da bi se utvrdilo da li je regulacija neophodna na *Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi*, EKIP u skladu sa članom 111 stav 3 ZEK-a i Smjernicama za primjenu tri kriterijuma, procjenjuje navedeno tržište u odnosu na sljedeća tri kriterijuma:

- 1) postojanje snažnih i trajnih barijera za ulazak na tržište strukturne, pravne ili regulatorne prirode;
- 2) struktura tržišta ne pokazuje tendencije razvoja efikasne tržišne konkurencije u odgovarajućem relevantnom vremenskom periodu, uzimajući u obzir stepen

infrastrukturne konkurencije i druge faktore razvoja konkurencije uprkos preprekama ulasku na tržište;

3) primjena propisa kojima se uređuje zaštita konkurencije ne obezbjeđuje efikasno otklanjanje nedostataka na tržištu.

Prema mišljenju Ekip-a predmetno tržište - *Veleprodajno tržište pristupa fizičkoj infrastrukturi* je podložno prethodnoj (ex ante) regulaciji, i to iz razloga što su istovremeno zadovoljeni svi gore navedeni uslovi iz Testa tri kriterijuma. U tom slučaju, kad su istovremeno zadovoljena sva tri kriterijuma, Ekip je u mogućnosti da sprovede analizu kojom se utvrđuje nivo tržišne konkurencije, odnosno utvrđuje se postoje li na tržištu operatori sa značajnom tržišnom snagom.

Uzimajući u obzir navedeno, **Agencija nema primjedbi** na predmetni *Nacrt Testa tri kriterijuma na Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi*, a naročito u smislu kako je i navedeno u istom, da se instrumentima ex ante regulacije može blagovremeno otkriti i spriječiti pokušaj prenošenja značajne tržišne snage sa jednog na drugo relevantno tržište od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom i na taj način izbjeći negativne posljedice, što je otežano ex post regulacijom. Imajući u vidu činjenicu da je Ekip zaključio da su istovremeno zadovoljena sva tri kriterijuma shodno članu 111 ZEK-a, konkurencija na predmetnom relevantnom tržištu nije efikasna, te da je to tržište podložno prethodnoj (ex ante) regulaciji.

Pravni osnov za davanje mišljenja Agencije na predloženi tekst *Nacrta Testa tri kriterijuma na Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi*, predstavljaju odredbe člana 32, stav 1, tačka 9 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG”, br. 46/26), kao i odredbe člana 111 ZEK-a, kojim je propisano da u postupku utvrđivanja i preispitivanja relevantnih tržišta u Crnoj Gori na tržištu elektronskih komunikacija, Ekip sarađuje sa organom nadležnim za zaštitu konkurencije. Shodno odredbama člana 112 ZEK-a, stav 3, propisano je da Ekip sprovodi analizu relevantnih tržišta, u saradnji sa nezavisnim organom nadležnim za zaštitu konkurencije, pri čemu u najvećoj mjeri uzima u obzir Preporuke Evropske komisije i Smjernice Evropske komisije o analizi tržišta i utvrđivanju značajne tržišne snage. Takođe, nekadašnja Uprava za zaštitu konkurencije je sa Ekip-om potpisala Sporazum o saradnji na području obezbjeđenja konkurencije preduprjeđenja štetnih efekata nedostatka konkurencije na tržištu usluga elektronskih komunikacija, potpisan 28.04.2009. godine.

Agencija je utvrdila da je Ekip primjenjivao evropske direktive koje su na snazi na području elektronskih komunikacija, a koje su implementirane u crnogorsko zakonodavstvo kroz ZEK. U skladu sa Smjernicama Evropske komisije, prilikom određivanja regulatornih obaveza regulatori imaju u vidu sljedeće ciljeve: promovisanje konkurentnosti, doprinos razvoju evropskog tržišta i promovisanje interesa krajnjih korisnika. U tom smislu, princip proporcionalnosti može se zadovoljiti ako se svakom operatoru sa značajnom tržišnom snagom odrede regulatorne obaveze koje će najbolje ukloniti postojeće i potencijalne prepreke razvoja konkurencije.

Predložene analize relevantnih tržišta daju doprinos razvoju tržišta kao i efikasne konkurencije, a naročito iz razloga transparentnosti, koji predstavlja značajan element pravne predvidljivosti i pravne sigurnosti učesnika na tržištu.

U skladu sa ciljem i duhom Sporazuma, Agencija ističe da je na raspolaganju za bilo koje dalje postupanje i podršku u procesu koji EKIP sprovodi u skladu sa zakonskim ovlašćenjima u ex ante kontroli definisanih tržišta, kao i saradnji u slučaju postojanja potencijalne radnje povrede konkurencije koju Agencija može ispitivati u ex post postupku.

PREDSJEDNICA SAVJETA

Jasna Vujović